

VšĮ „Investuok Lietuvoje“

Projektas:

Atviros Vyriausybės iniciatyvos

Viešosios konsultacijos

Žmogiškųjų išteklių pritraukimo ir susigrąžinimo sistemos sukūrimas Lietuvos atvejui

ATASKAITA

Barbora Guobytė ir Eivina Žižiūnaitė

Vilnius

2017

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

 **Investuok
Lietuvoje**

Turinys

1. Santrumpos	1
2. Įvadas.....	1
3. Viešųjų konsultacijų vykdymo metodologija	3
4. Viešųjų konsultacijų vykdymo aprašymas	7
5. Išvados	13
6. Naudoti šaltiniai	14
7. Priedai	14

1. Santrumpos

NVO – Nevyriausybinių organizacijų

LR – Lietuvos Respublika

LRV – Lietuvos Respublikos Vyriausybė

VšĮ – Viešoji įstaiga

ŽI – Žmogiškieji ištekliai

2. Įvadas

Atlikus teminį tyrimą „Kokia yra žmogiškųjų išteklių pritraukimo valdymo situacija Lietuvoje ir kokie galimi jos sprendimo būdai?“, paaiškėjo, kad nors yra dešimtys subjektų, dalyvaujančių žmogiškųjų išteklių formavimo ir įgyvendinimo politikoje, tačiau nėra aiškus jų darbo efektyvumas ir veiklų rezultatyvumas nacionaliniu lygmeniu.

Tyrimo metu išryškėjo poreikis konsultuotis dėl ŽI pritraukimo sistemos sukūrimo, konkrečių veiklos krypčių išgryninimo ir jų taikymo ŽI pritraukimo politikos kontekste. Tokios sistemos sukūrimas ir naujai identifikuotų veiklos krypčių įvedimas Lietuvoje, padėtų tinkamai apibrėžti veiklos kryptims priklausomas veiklas, jų funkcijas ir uždavinius, taip pat skatintų institucijų, dalyvaujančių ŽI pritraukimo politikoje, susitelkimą ir bendradarbiavimą.

Atsižvelgiant į tai, jog vienas iš veiklos prioritetų 17-osios LR Vyriausybės programoje yra gerų sąlygų investicijoms sukūrimas¹, numatoma viešoji konsultacija dėl naujų veiklos krypčių identifikavimo prisidėtų prie tvaresnės ir efektyvesnės ŽI pritraukimo sistemos įgyvendinimo.

¹ 17 – osios Vyriausybės programa, 2016. Internetinė prieiga:

[<https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/3ed26560babd11e6a3e9de0fc8d85cd8>]

Taip pat žinant, jog valstybės pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ yra akcentuojama sumanios ekonomikos, didesnių inovacijų ir konkurencingumo skatinimo² tema, tampa itin svarbu pasitelkti svarbiausias įžvalgas ir siūlomas alternatyvas ŽI pritraukimo sistemai sukurti.

Atlikus žmogiškųjų išteklių pritraukimo situacijos Lietuvoje analizę išryškėjo galimos ŽI pritraukimo sistemos nebuvimo priežastys:

- Institucijų veiklų, vykdomų ŽI pritraukimo srityje stebėsenos trūkumas;
- „iš apačios į viršų“ proceso vertinimo nebuvimas/įtakos trūkumas;
- nepakankamai išvystytas bendradarbiavimas tarp suinteresuotų institucijų
- ŽI pritraukimo politikoje dalyvaujančių suinteresuotų šalių bei jų įgyvendinamų veiklų tikslų suderinamumas;
- Neegzistuojanti strategija, pagal kurią būtų vykdomos ŽI pritraukimo veiklos;
- Neegzistuojanti veiklos rodiklių sistema suinteresuotų šalių vykdomų veiklų efektyvumui gerinti;
- Neegzistuojantis suinteresuotų šalių vykdomų procesų savininkas, užtikrinantis efektyvų bendradarbiavimą tarp įvairių subjektų nacionaliniu mastu

Išnagrinėjus esmines ŽI situacijos Lietuvoje problemas ir identifikavus pagrindinius sprendimo būdus, išryškėjo poreikis rengti viešąją konsultaciją siekiant pasidalinti įžvalgomis su ŽI srities specialistais iš Lietuvos ir užsienio šalių. Tyrimo metu, atliekant ŽI veiklų principų suderinamumo su nacionaliniais dokumentais analizę, tyrimo išvados buvo aptartos su ŽI politikos formuotojais, ir į jų nuomonę bei pasiūlymus bus atsižvelgiama rengiant viešąją konsultaciją.

Dėl to, kad kuriamas sprendimo būdas paveiks įvairias tikslines grupes, nuspręsta konsultuotis su šių tikslinių grupių atstovais: (1) **ministerijų specialistais**, (2) **užsienio šalių ŽI valdymo specialistais**, (3) **Vilniaus miesto savivaldos atstovais** (4) **NVO atstovais**, (5) **VšĮ atstovais**. Apklausus visas minėtas tikslines grupes dėl esamos padėties ŽI srityje, taip pat bus atsižvelgta į sisteminio sprendimo pasiūlymą įvertinant ir galimas rizikas.

Pagrindinė viešosios konsultacijos tema: žmogiškųjų išteklių pritraukimo sistemos sukūrimas Lietuvoje. Siekiant, jog siūlomas ŽI pritraukimo sistemos valdymo modelis būtų kuo efektyvesnis, iškyla poreikis organizuoti viešąją konsultaciją su ministerijų ir kitų institucijų specialistais ir sužinoti jų poziciją dėl ŽI pritraukimo sistemos sukūrimo. Planuojama viešoji konsultacija taip pat skatins aktyviau už ŽI pritraukimo politikos formavimą ir įgyvendinimą atsakingas institucijas įsitraukti į ŽI pritraukimo sistemos proceso kūrimą svarstant ir priimant konkrečius sprendimus. Tuo pačiu, bus siekiama informuoti suinteresuotas šalis apie galimus pokyčius ŽI politikos formavimo srityje įtraukiant juos kuo aktyviau dalyvauti konkrečių sprendimų ŽI pritraukimo sistemos sukūrimo prioritetų priėmimo.

Konsultacijos tikslai:

² Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, 2012. Internetinė prieiga: [\[https://www.docdroid.net/OHqeBsc/lietuva2030.pdf.html\]](https://www.docdroid.net/OHqeBsc/lietuva2030.pdf.html)

1. Įsitikinti, ar identifikuotos ŽI pritraukimo politikos veiklos kryptys yra tinkamos ir gali būti patvirtintos tarp-instituciniame lygmenyje;
2. Aptarti pasiūlymus dėl potencialaus žmogiškųjų išteklių sistemos valdymo koordinatoriaus įvedimo, jo atsakingų veiklų ir funkcijų išgryninimo;
3. Įvertinti galimybes dėl vieningos strategijos įgyvendinamumo tarp-instituciniame lygmenyje

Laukiami tiesioginiai konsultacijos rezultatai:

1. Suorganizuotos 3 darbo grupės
2. Suorganizuotos 2 focus grupės
3. Parengtos 2 ataskaitos

Laukiami galutiniai konsultacijos rezultatai:

1. Tarp-instituciniame lygmenyje identifikuotos ir patvirtintos ŽI pritraukimo politikos veiklos kryptys;
2. Tarp-instituciniame lygmenyje patvirtintas, už ŽI pritraukimo politikos veiklų stebėseną ir veiklos rodiklius atsakingas koordinatorius;
3. Vieningos ŽI pritraukimo strategijos sukūrimas ir įvedimas tarp-instituciniu lygmeniu

3. Viešųjų konsultacijų vykdymo metodologija

Viešosios konsultacijos vykdymas susideda iš šių etapų: inicijavimas, organizavimas, vykdymas, analizė, vertinimas ir viešinimas. Projekto metu buvo įgyvendinta viešoji konsultacija pavadinimu „Žmogiškųjų išteklių pritraukimo ir susigrąžinimo valdymo sistemos sukūrimas Lietuvos atvejui“. Viešoji konsultacija apėmė: 3 darbo grupes ir 2 viešas diskusijas. Skirtingi viešos konsultacijos metodai padėjo gauti tiek kiekybinę informaciją, tiek kokybinę informaciją analizuojama tema.

Pagrindiniai suinteresuotų šalių imties kriterijai:

1. Institucinis lygmuo, kuriame dirbama
2. Darbas ŽI srityje
3. Įtaka formuojant ŽI politiką
4. Turima ekspertinė patirtis ŽI srityje

Atsižvelgiant į kriterijų atitikimą, viešajai konsultacijai buvo pasirinktos šios pagrindinės suinteresuotų šalių grupės:

1. Ministerijų specialistai
2. Užsienio šalių ŽI valdymo specialistai
3. Vilniaus miesto savivaldos atstovais
4. NVO atstovai
5. VŠĮ atstovai

1 metodas: Darbo grupė

Viešosios konsultacijos metu iš viso buvo suorganizuotos 3 darbo grupės balandžio – liepos mėnesiais LR Vyriausybės kanceliarijoje, kuriose dalyvavo Lietuvos ŽI ekspertai. Darbo grupių metu Lietuvos ekspertai dalinosi savo įžvalgomis ir gerosiomis praktikomis apie esminę problematiką ir iššūkius žmogiškųjų išteklių srityje. Tuomet buvo atliekamos praktinės užduotys mažesnėse žmonių grupėse, vykdoma diskusija ir pristatomos išgeneruotos idėjos ir siūlomi sprendimo būdai ŽI pritraukimo sistemos sukūrimui.

Pirmosios darbo grupės dalyviai:

1. Mokslo ir studijų stebėsenos ir plėtros centro direktoriaus pavaduotoja Laura Stračinskienė
2. Lietuvos Pramoninkų konfederacijos Komunikacijos departamento vadovė Daiva Rimašauskaitė
3. Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovė Modesta Kairytė
4. Tinklo „Global Lithuanian Leaders“ vadovė Kotryna Stankutė
5. Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro vadovė Audra Sipavičienė
6. Tarptautinės migracijos organizacijos Projekto koordinatorius Justinas Uba
7. Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento, Programos „Globali Lietuva“ skyriaus vedėja Neringa Čiakienė
8. Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktoriaus pavaduotoja Lina Žukauskaitė
9. Užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Vytautas Pinkus

Antrosios darbo grupės dalyviai:

1. Ūkio viceministrė Lina Sabaitienė
2. Ūkio viceministrė Rugilė Andziukevičiūtė-Buzė
3. Ūkio ministerijos žmogiškųjų išteklių plėtros skyriaus vedėjas Linas Kadys
4. Vidaus reikalų ministerijos Migracijos reikalų skyriaus vedėja Aušra Grikevičienė
5. VŠĮ „Investuok Lietuvoje“ Talentų departamento vadovė Aistė Macijauskatė
6. VŠĮ „Versli Lietuva“ Verslumo departamento direktorius Gytis Morkūnas
7. VŠĮ „Versli Lietuva“ generalinė direktorė Daina Kleponė
8. VŠĮ „Go Vilnius“ Verslo departamento vadovas Giedrius Korsakas
9. VŠĮ „Go Vilnius“ Talentų departamento projekto vadovas Martyn Luchys
10. Buvęs VŠĮ „Go Vilnius“ vadovas Darius Udrys
11. Socialinės darbo ir apsaugos ministerijos Jaunimo skyriaus vedėja Jolanta Sakalauskienė

12. Socialinės darbo ir apsaugos viceministras Eitvydas Bingelis

13. Švietimo ir mokslo ministerijos Užsienio lietuvių skyriaus vedėja Virginija Rinkevičienė

Trečiosios darbo grupės dalyviai:

1. LR Vyriausybės kanceliarijos Strateginių kompetencijų grupės vyriausioji patarėja Ana Stankaitienė

2. LR Vyriausybės kanceliarijos Viešojo valdymo ir socialinės apsaugos departamento, Švietimo, mokslo ir kultūros skyriaus vedėjas Linas Vingelis

3. LR Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės patarėja Indrė Sabienė

4. LR Vyriausybės kanceliarijos Politikos įgyvendinimo grupės vyr. patarėja Jurgita Domeikienė

5. LR Vyriausybės kanceliarijos Ministro Pirmininko patarėjas Lukas Savickas

6. LR Vyriausybės kanceliarijos Ministro Pirmininko patarėjas Arnoldas Pikžirnis

7. LR Vyriausybės kanceliarijos Ministro Pirmininko patarėja Unė Kaunaitė

8. LR Vyriausybės kanceliarijos Ministro Pirmininko patarėjas Paulius Gradeckas

9. LR Vyriausybės kanclerė Milda Dargužaitė

Trečioje darbo grupėje taip pat dalyvavo ir nepriklausomi ŽI ekspertai-konsultantai, kurie savo įžvalgomis vertingai prisidėjo kuriant ŽI pritraukimo sistemą:

10. Projektų valdymo departamento ekspertas Giedrius Kadziauskas

11. VšĮ „Investuok Lietuvoje“ buvusi Talentų pritraukimo programos koordinatorė Ugnė Ritchik

12. Programos „Kurk Lietuvai“ tarybos narys ir mentorius Alex Gibb

2 metodas: Focus grupė

Focus grupė - tai grupinė diskusija, rengiama pagal iš anksto parengtą pokalbio planą, konkrečiai išskeltus uždavinius bei numačius tikslinius konsultacijos klausimus. Pirmosios focus grupės tikslas buvo skatinti tarp-institucinį bendradarbiavimą dėl ŽI pritraukimo sistemos sukūrimo, bendradarbiauti tarpusavyje, dalintis įžvalgomis ir pastebėjimais. Antrosios focus grupės tikslas buvo - bendrabiauti ir konsultuotis su užsienio šalių ŽI ekspertais ir generuoti naujus pasiūlymus kuriant efektyvią ir darnią ŽI pritraukimo sistemą.

Pirmoji focus grupė buvo įgyvendinta balandžio mėnesį LR Vyriausybės kanceliarijoje su šiais ŽI srities specialistais:

1. Lietuvos Diplomatas ir politinis veikėjas Antanas Vinkus

2. Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos pirmininkė Guoda Burokienė

3. Lietuvos Respublikos Prezidentės patarėja Kristina Biraitė

4. Lietuvos Respublikos Prezidentės patarėja Ona Vyšniauskaitė

- 5.LR Vyriausybės kanceliarijos Ministro Pirmininko patarėjas Elvinas Jankevičius
- 6.LR Vyriausybės kanceliarijos Ministro Pirmininko patarėjas Deividas Matulionis
- 7.LR Vyriausybės kanceliarijos Užsienio ir Europos Sąjungos reikalų skyriaus vedėjas Andrius Kalindra
- 8.LR Vidaus reikalų viceministras Giedrius Surplys
- 9.LR Finansų viceministras Darius Sadeckas
- 10.Politinis veikėjas Neris Germanas
- 11.Seimo kanceliarijos komitetų sekretoriato vedėja Jolita Krumplytė

Antroji focus grupė buvo įgyvendinta gegužės mėnesį, Berlyne vykusioje konferencijoje „Talents for cities and regions“, su nepriklausomais užsienio šalių ekspertais iš šių organizacijų:

- 1.Hannover Region, Economic and employment department –Vokietija
- 2.Senate Department for Economics, Energy and Public Enterprises – Vokietija
- 3.Brandenburg Invest – Vokietija
- 4.Talent Engagement Directorate, Prime Minister’s Office – Singapūras
- 5.National Marketing Office, Ministry of Communications and Information – Singapūras
- 6.Talent Engagement Directorate, Prime Minister’s Office – Singapūras
- 7.National Marketing Office, Ministry of Communications and Information – Singapūras
- 8.Turku Science Park – Suomija
- 9.Business Oulu – Suomija
- 10.Aarhus City, Business Development – Danija
- 11.Copenhagen Capacity – Danija
- 12.Aarhus City, Business Development – Danija
- 13.Dubai Investment Development Agency – Jungtiniai Arabų Emyratai
- 14.Birmingham Business Alliance – Jungtinė Karalystė
- 15.Work in Estonia, Entreprise Estonia – Estija
- 16.Gothia Innovation – Švedija
- 17.Skoevde City, Department of Business Development – Švedija
- 18.Future Place Leadership – Švedija
- 19.SuedTirol IDM – Italija
- 20.Brainport Eindhoven – Nyderlandai

Pagal išsikeltus viešosios konsultacijos tikslus, pasidalinta informacija, kuri buvo gauta iš visų suinteresuotų šalių ir nepriklausomų ekspertų, medžiaga buvo analizuojama ir susisteminama, kartu lyginama tarpusavyje. Į gautus pasiūlymus buvo atsižvelgta ruošiant sisteminį sprendimo būdą – ŽI politikos pritraukimo sistemą.

Viešosios konsultacijos metu gautais pasiūlymais buvo dalinamasi susitikimų su suinteresuotomis šalimis metu, išsiunčiant apibendrinamuosius laiškus po rengtų susitikimų, darbo grupių ir viešųjų diskusijų.

Viešosios konsultacijos metu surinkta informacija padėjo sukurti ŽI pritraukimo sistemos modelį. Atitinkamai, viešoji konsultacija padėjo prie vieno stalo pakviesti ŽI ekspertus ir padėjo geriau suprasti skirtingų institucijų atsakomybes ir nuspręsti kaip geriausiai ŽI pritraukimo politikos organizavimo, vykdymo ir vertinimo procesai galėtų būti efektyvini.

Konsultacijų metu gautos ekspertinės įžvalgos buvo sisteminamos ir analizuojamos braižant ŽI procesams įtaką darančias išklotines, taip pat buvo išskiriamos probleminės sritys, identifikuojamos galimos rizikos tolimesniuose procesuose kuriant ŽI pritraukimo sistemą.

4. Viešųjų konsultacijų vykdymo aprašymas

Viešoji konsultacija vyko šiais etapais:

Inicijavimas

Viešojo konsultavimosi procesas buvo pradėtas nuo inicijavimo etapo, kurio metu buvo identifiukuoti specialistai, su kuriais buvo siekiama konsultuotis: ŽI politikos formuotojai ir specialistai, užsienio šalių nepriklausomi ekspertai.

Šiame procese taip pat buvo intensyviai bendradarbiaujama su LRV atstovais, kurie padėjo papildyti ekspertų, su kuriais būtų naudinga konsultuotis, sąrašą. Atsižvelgiant į numatytas projekto gaires ir suinteresuotų grupių užimtumą, viešoji konsultacija buvo derinama. Skirtingais projekto vykdymo periodais buvo reikalingos skirtingos ekspertinės žinios, pvz.: projekto pradžioje su ministerijų atstovais buvo mėginta išsiaiškinti esamą ŽI situaciją Lietuvoje, vėlesniuose etapuose buvo sulaukta ir kitų suinteresuotų šalių įžvalgų. Pasirengus konsultacijų probleminį medį ir įvertinus rizikas, buvo pradėti inicijuoti susitikimai.

Viešoji konsultacija vykusį 2017m. kovo - rugpjūčio mėnesiais ir buvo suorganizuota 2 metodais: darbo grupėse ir focus grupėse.

Vykdymas:

Projekto metu organizuotų viešųjų diskusijų ir darbo grupių tematiką galima būtų išskirti į du tipus: (1) bendrinio pobūdžio konsultaciją, ŽI bendrinę informaciją, problematiką, ŽI pasiūlos – paklausos klausimą, procesų esminius iššūkius ir (2) vykdomojo pobūdžio konsultaciją nusprendžiant dėl ŽI pritraukimo sistemos sukūrimo, tokio tipo modelio efektyvumo ir jo tinkamos panaudos.

Suorganizavus viešąją konsultaciją su suinteresuotų šalių švietimo ekspertais ir susisteminus

gautą informaciją iš jų, remiantis grįžtamojo ryšio modeliu buvo sukurtas sprendimo pasiūlymas, t.y. ŽI pritraukimo sistemos modelis, kuris potencialiai:

1. Prisidėtų prie ŽI sistemoje vykdomų veiklų susistemizavimo ir efektyvinimo;
2. Sudarytų kokybiškesnes sąlygas ŽI vykdomų veiklų kokybės duomenų stebėsenos ir analizės kaupimui;
3. Padėtų konstruktyviau identifikuoti ŽI veiklų sistemos problemas bei trūkumus vykdant ŽI pritraukimo veiklas

Sisteminį sprendimą buvo nutarta suskirstyti į tris dalis:

- Aiškiai identifikuotos ŽI pritraukimo sistemos veiklos kryptys;
- Už ŽI pritraukimo politikos veiklų suderinamumą atsakingas koordinatorius;
- Vieningai apibrėžtos strategijos dėl ŽI pritraukimo politikos sukūrimas Lietuvos atvejui

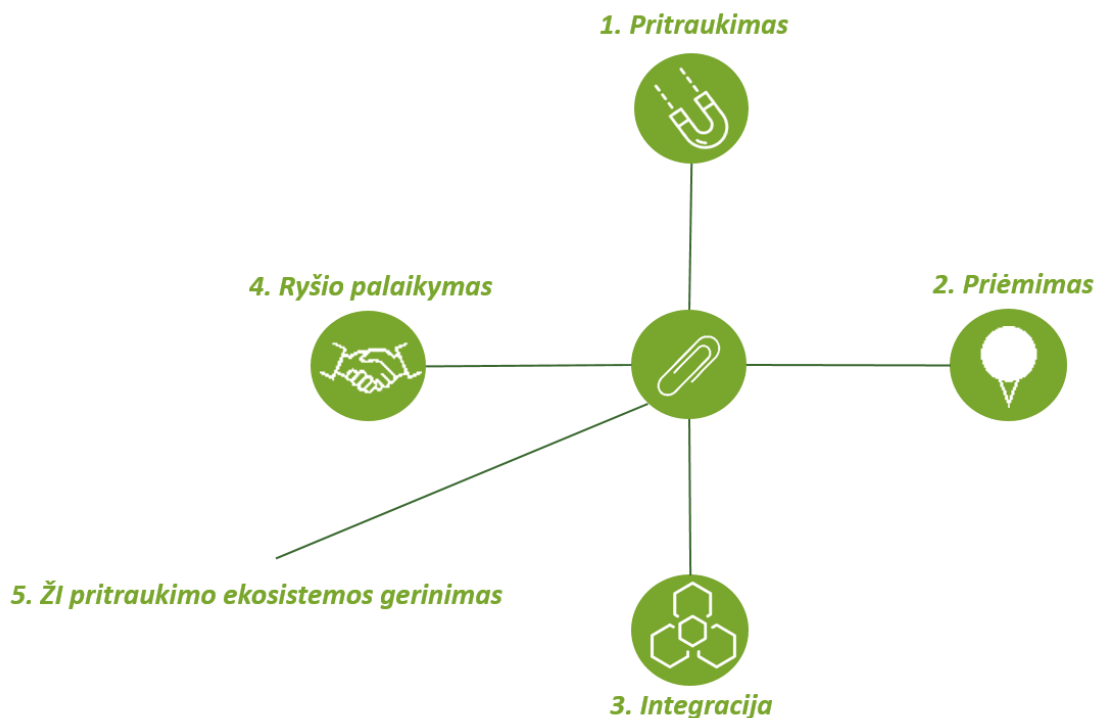
Žemiau pateikiamas pasiūlymų sąrašas:

Pirmoji ŽI pritraukimo sistemos sudedamoji dalis: Veiklos kryptys

1. Aiškiai identifikuotos veiklos kryptys (žiūrėti paveikslą Nr.1)

- Pritraukimas – Lietuvos kaip patrauklios vietos dirbti, mokytis, plėtoti verslą ir gyventi įvaizdžio stiprinimas formuojant bendros rinkodaros strategiją pagal nustatytus Lietuvos konkurencinius pranašumus, teikiant reikiamą informaciją visuomenei ir vykdant aktyvią rinkodarą bei pritraukimo programas;
- Priėmimas – asmeninių konsultacijų socialinės informacijos klausimais teikimas vieno langelio principu žmonėms, kurie domisi atvykimu į Lietuvą gyventi ir dirbti;
- Integracija – į Lietuvą sugrįžusių ir naujai atvykusių žmonių integracijos skatinimas Lietuvoje teikiant reikiamas paslaugas, įtraukiant į vietos bendruomenes ir įtvirtinant Lietuvos darbo rinkoje;
- Ryšio palaikymas – bendradarbiavimo su Lietuvos diaspora ir Lietuvoje gyvenusiais užsieniečiais skatinimas, siekiant išlaikyti ryšį, įveikinti juos šalies ambasadoriais ir burti jų tinklus;
- Pritraukimo politikos ekosistemos gerinimas – palankios infrastruktūros ir teisinės bazės, skirtų žmogiškiesiems ištekliams pritraukti, kūrimas ir palaikymas (reikiamų analizės ir pasirengimo darbų atlikimas, pasiūlymų dėl geresnės reguliacinės aplinkos teikimas ir įgyvendinimas)

Paveikslas Nr. 1, ŽI pritraukimo veiklos kryptys

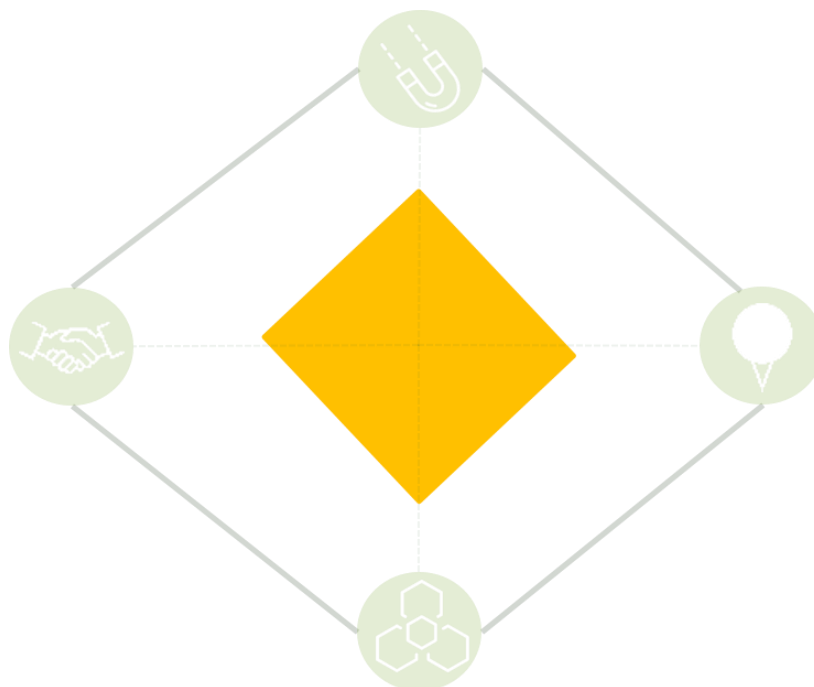
Antroji ŽI pritraukimo sistemos sudedamoji dalis: Koordinatorius

2. Pakiriamas koordinuojantis organas, atsakingas už pritraukimo politikos veiklas (žiūrėti paveikslą Nr.2)

Paskirtasis koordinatorius turėtų būti atsakingas už:

- Vadovavimą ŽI pritraukimo strategijos rengimo, įgyvendinimo ir pokyčių procesams
- Vadovavimą ŽI pritraukimo veiklų bendrų veiklos rodiklių sistemos sukūrimui
- Nuolatinį analizavimą ir vertinimą ŽI dalyvaujančių institucijų veiklų
- Institucijų informavimą apie galimas veiklų įgyvendinimo rizikas, taip pat pasiūlant galimus sprendimo pasiūlymus

Paveikslas Nr. 2, Atsakingas koordinuojantis organas

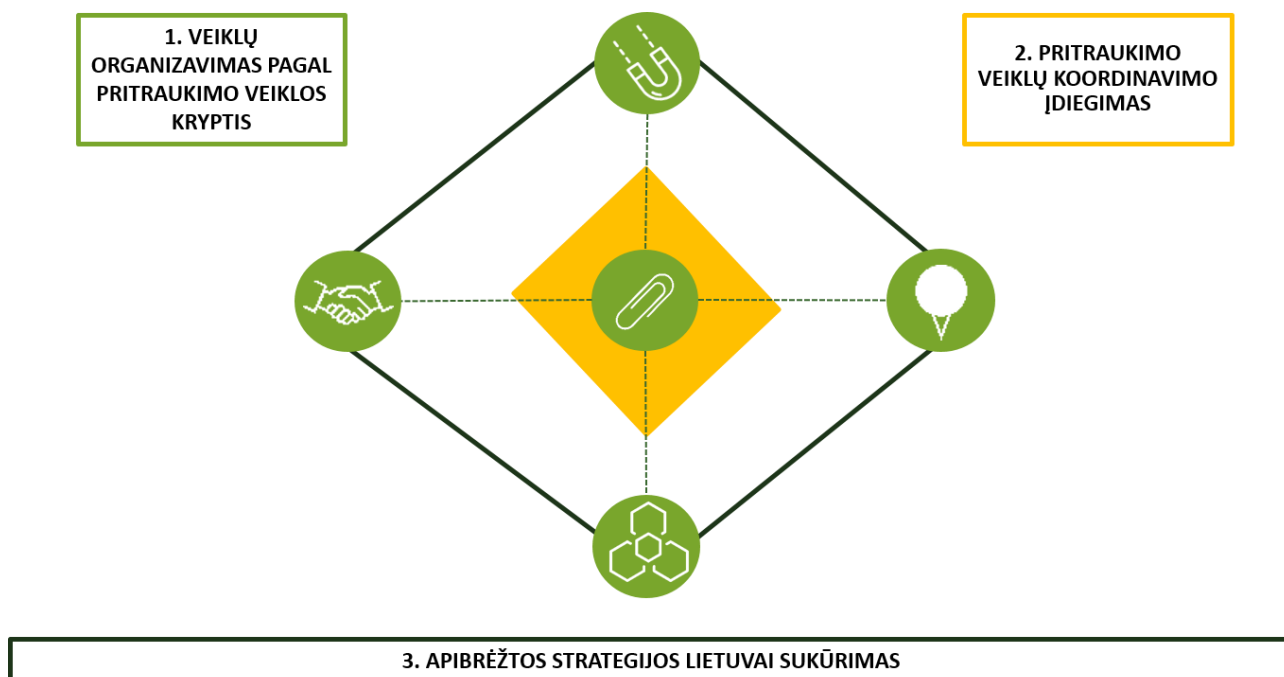

Trečioji ŽI pritraukimo sistemos sudedamoji dalis: Strategija

3. Sukurta vieninga ŽI pritraukimo strategija, kuri turėtų apimti (žiūrėti paveikslą Nr. 3)

- Identifikuotų veiklos kryptių integravimą į Lietuvos strateginius dokumentus
- Suderintas ŽI pritraukimo veiklas
- Tiksliai įvardintas ŽI pritraukimo auditorijas

Paveikslas Nr. 3, Vieniinga Strategija

Analizė ir vertinimas

Viešosios konsultacijos metu informacija buvo renkama iš šių tikslinių grupių: ministerijų specialistų užsienio šalių ŽI valdymo specialistų, Vilniaus miesto savivaldos atstovų, NVO atstovų, VŠĮ atstovų, ŽI politikos formuotojų. Suinteresuotosios šalys buvo įtrauktos į darbo grupes ir focus grupes.

Atlikus viešąją konsultaciją buvo pasiekti išsikelti viešosios konsultacijos tikslai:

1. Įsitikinti, ar identifikuotos ŽI pritraukimo politikos veiklos kryptys yra tinkamos ir gali būti patvirtintos tarp-instituciniame lygmenyje;
2. Aptarti pasiūlymus dėl potencialaus žmogiškųjų išteklių sistemos valdymo koordinatoriaus įvedimo, jo atsakingų veiklų ir funkcijų išgryninimo;
3. Įvertinti galimybes dėl vieningos strategijos įgyvendinamumo tarp-instituciniame lygmenyje

Konsultacijos metu gauti duomenys buvo analizuojami ir lyginami tarpusavyje. Pakankamai plati tikslinių grupių imtis leido geriau suprasti skirtingas ŽI specialistų pozicijas ir jų lūkesčius dėl ŽI pritraukimo sistemos sukūrimo.

Projekto metu įvykdyta viešoji konsultacija įvertinta kaip veiksminga priemonė mokymų vertinimo pritaikomumui ir anketų modelio sukūrimui. Skirtingi konsultacijos metodai padėjo išsigryninti galimas rizikas, o kartu ir iškomunikuoti kuriamo įrankio naudą įvairioms auditorijoms. Viešoji konsultacija taip pat turėjo teigiamos įtakos ir suinteresuotoms šalims, kurios dėka ŽI specialistai, dirbantys skirtingose institucijose, sustiprino tarpusavio dialogą ir tarp-institucinį bendradarbiavimą.

Viešosios konsultacijos tiesioginiai rezultatai buvo pasiekti:

1. Suorganizuotos 3 darbo grupės.
2. Suorganizuotos 2 viešos diskusijos.
3. Paruoštos 2 ataskaitos

Viešinimas

Viešosios konsultacijos rezultatų viešinimas susidėjo iš dviejų etapų. Pirmajame etape konsultacijos metu gauti ekspertų pastebėjimai ir siūlymai buvo aptariami vidiniuose susitikimuose, kuriuose vyko nuolatinis informacijos atnaujinimas ir koregavimas. Į viešosios konsultacijos metu gautus pasiūlymus buvo atsižvelgta viso ŽI pritraukimo sistemos kūrimo proceso metu.

Viešosios konsultacijos metu surinktų pasiūlymų viešinimas buvo tiek vidinis - aptariama susitikimuose ir uždaroje diskusijoje bei darbinėse grupėse, tiek išorinis - komunikuotas plačiai visuomenės daliai, daugiausiai per socialines medijas facebook³ ir LinkedIn⁴ kanalais.

Antrajame etape, apsvaščius gautus siūlymus, buvo parengta galutinė ŽI pritraukimo sistemos metodo versija, kuri buvo išplatinta visoms suinteresuotoms šalims elektoriniu paštu. Taip pat visi konsultacijų dalyviai buvo pakviesti į ŽI pritraukimo sistemos pristatymą LR Vyriausybės kanceliarijoje 2017m. rugpjūčio 31 d. Parengtas kokybės įrankis buvo viešinamas ir plačiai visuomenei: socialinės medijos kanalais, taip pat patalpintas į www.kurkl.lt⁵ svetainę.

Aukščiau išvardintos viešinimo priemonės užtikrino, kad visos suinteresuotos šalys, dalyvavusios viešojame konsultacijoje ir sisteminio sprendimo kūrimo procese, gautų grįžtamąjį

³ Informacinė žinutė facebook paskyroje:

<https://www.facebook.com/KurkLietuvai/photos/a.225092220949490.51232.223919727733406/1254450381346997/?type=3&theater>

⁴ Informacinė žinutė linkedin paskyroje: <https://www.linkedin.com/company-beta/3324920/>

⁵ Įgyvendintos projekto gairės: <http://kurkl.lt/projektai/zmogiskuju-istekliu-pritraukimo-ir-susigradinimo-sistemos-sukurimas-2/>

ryšį apie konsultacijos metu parengtų siūlymų panaudojimą ir prisidėjimą prie galutinio pritraukimo sistemos sukūrimo, o papildomas viešinimas plačiajai visuomenei užtikrino platesnį žinomumą apie sukurtos ŽI pritraukimo sistemos nešamą naudą.

5. Išvados

Įvykdytos viešosios konsultacijos rezultatai - tai sugeneruoti pasiūlymai, kurie padėjo patikrinti dėl pasirinkto sprendimo žmogiškųjų išteklių pritraukimo sistemai sukurti. Konsultuojantis buvo įsitikinta, kad ŽI pritraukimo sistemos sukūrimas būtų precedentas, kuris galėtų veikti kaip efektyvi priemonė siekiant susisteminti ir su efektyvinti ŽI pritraukimo veiklas, deramai naudoti turimus išteklius ir taip pasiekti progresyvių rezultatų. Viešosios konsultacijos rezultatai taip pat padarė įtaką ŽI pritraukimo sistemos modelio formatui ir turiniui. Dėka to, būtent specializuotas ŽI pritraukimo sistemos metodas suteiks galimybę tinkamai susisteminti institucijų vykdomas ŽI veiklas tam, kad apdoroti duomenys būtų tikslesni ir efektyviau panaudojami analizuojant trūkstamų ŽI pasiūlos ir paklausos santykį.

Pasiūlymai iš suinteresuotų šalių taip pat išryškino esmines ŽI padėties šalyje problemas ir padėjo įvardinti tikslingiausias kryptis šią problemą sprendžiant sistemingo požiūrio dėka. Konsultacijų metu labiausiai išryškėjusios probleminės ŽI srities paruošimo ir įgyvendinimo sritys, padarė įtaką parengto sisteminio sprendimo formato ir turinio išdėstymą, pateikimą ir pagrindimą, nuo kurių priklauso, ar ŽI pritraukimo sistemos įdiegimo pasiūlymas bus sėkmingai įgyvendintas. Taigi, pagrindinės ŽI pritraukimo sistemos sudedamosios dalys yra šios:

1. Pritraukimo politikos veiklos kryptys
2. Vieninga ŽI pritraukimo strategija
3. Atsakingas ŽI pritraukimo veiklų koordinatorius

Viešosios konsultacijos metu pateikti siūlymai taip pat padarė įtaką, jog naudojant vertinimo įrankius, gali būti įvertinta ne tik mokymų organizacinė dalis, bet ir mokymų poveikis ilgalaikėje perspektyvoje – apimant įgytas žinias, gebėjimus, refleksiją, mokinių pasiekimus ir emocinį gerbūvį. Atsižvelgus į specialistų siūlymus talpinti vertinimo įrankį internetinėje erdvėje, buvo inicijuotas pilotinis projektas ir taip pat suderintos per mokymų įvertinimo įrankį gautų duomenų viešinimo galimybės.

Vykdamas viešosios konsultacijos rezultatų viešinimą buvo užtikrinta jų sklaida suinteresuotoms šalims vykdamas komunikaciją el. laiškais kuomet buvo siunčiama apibendrinanti informacija, bei vykstant galutinio rezultato pristatymui Vyriausybėje š.m. rugpjūčio 31d.

6. Naudoti šaltiniai

17 – osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, 2016 m.

Best Practises in Talent Attraction, Development and Retention, Research on International Trends and Policies, Global Talent, 2016

Denmark's battle for Global Talent, Analysis, trends and strategic recommendations, Global Talent, 2016

Europos Komisija, 2016 m.

Lietuvos Pažangos Strategija „Lietuva 2030“, 2012 m.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. veiklos prioritetai, 2017 m.

Lietuvos statistikos departamentas, 2017 m.

Pasaulio Ekonomikos Forumas (World Economic Forum, angl.), 2017m.

Rekomendacijos, kaip atlikti Vyriausybei atskaitingų institucijų funkcijų peržiūrą ir programų vertinimą, Ministro Pirmininko tarnyba, 2011 m.

Visuomenės nuomonės tyrimas dėl darbo santykių reguliavimo taikymo praktikoje, Spinter tyrimai, 2014 m.

Socialinių sąnaudų-naudos analizės metodinės gairės; Sprendimų poveikio baigiamojo vertinimo gairės, Ministro Pirmininko tarnyba, 2011 m.

Talent Attraction Management Handbook, Tenderson, 2014

The Global Talent Competitiveness Index, 2017

Toolkit on Talent Retention – activities and services – for welcoming, receiving and integrating talents in cities and regions in the Baltic Sea Region

7. Priedai

Priedas nr. 1 – Klausimynas „Grižtamojo ryšio apklausa dėl Žmogiškųjų Išteklių pritraukimo sistemos sukūrimo“

Priedas nr. 2 – Sistemio sprendimo modelis Lietuvos atvejui dėl Žmogiškųjų išteklių pritraukimo

Priedas nr. 3 – Vienlapis „Žmogiškųjų išteklių pritraukimo sistemos veiklos kryptys“